

Meerjarenagenda 2013-2016

Leden Strategisch overleg:

- Kees van Hardeveld, KNZB
- Ingrid Koppelman, NTTB
- Ton Meeles, KNVB
- Joëlle Staps, Nevobo
- Robert Jan Janssen, Friesland College/CIOS Heerenveen
- Thomas van de Staak, Landstede Zwolle
- Ap te Winkel, Graafschap College Doetinchem
- Joan Janssens, Hanze Hogeschool Groningen
- Willem Looije, Haagse Hogeschool
- Jan Minkhorst, NOC*NSF/Academie voor Sportkader
- Bas van der Heijden, NOC*NSF/Academie voor Sportkader
- Henk van de Wetering, BMC, voorzitter

Ambities van sport en onderwijs

Sportbonden, MBO opleidingen Sport en Bewegen (SB) en Hogescholen Sport Overleg (waar de 6 Academies voor Lichamelijke Opvoeding deel van uitmaken) zijn de belangrijkste instanties die ervoor zorgen dat sporttechnisch, arbitrerend en bestuurlijk kader worden opgeleid. Gezamenlijk vinden ze elkaar in het 'Strategisch overleg sport en onderwijs'. Het strategisch overleg heeft de bedoeling te fungeren als een sterk netwerk van sportbonden, onderwijsinstellingen, NOC*NSF en andere betrokken organisaties. Het oog is gericht op de Sportagenda 2016 vanuit de gezamenlijke missie: "Voor iedere sporter een competente trainer-coach en elke wedstrijd een competente scheidsrechter in een veilige sportomgeving gecreëerd door competente sportbestuurders".

Ambities om dit te bereiken voor 2016 zijn:

- Actieve kaderleden (sporttechnisch, arbitraal en bestuurlijk) in sportverenigingen beschikken over een (vorm van) kwalificatie of hebben de intentie die te behalen nadat zij als kaderlid zijn begonnen.
- Sport en onderwijs bieden gezamenlijk in regionale netwerkverbanden invulling aan het opleiden en kwalificeren van kaderleden op alle niveaus van de Kwalificatiestructuur Sport (sportleiders en officials) en aan sportbestuurders; opleidingen zijn voor ieder kaderlid toegankelijk, passend bij zijn ambities en eerder verworven competenties en kwalificaties.
- Opleiden en kwalificeren van kader vindt plaats binnen de context van de ambities van de Sportagenda 2016; er wordt herkenbaar bijgedragen aan de ambities voor sportparticipatie (+10 % deelname aan sport) en topsport (Top 10 ambitie).
- Leveren van een zichtbare bijdrage aan perspectief van kader op de arbeidsmarkt en maatschappelijke waarde door het vervullen van een (vrijwillige of betaalde) kaderfunctie.

Aanpak

De aanpak die het strategisch overleg kiest om de ambities waar te maken, laat zich inspireren door onderstaande 8 punten¹:

1. Creëer een gevoel van urgentie: om de ambities van de Sportagenda te realiseren, beseffen betrokkenen dat nu de tijd rijp is om daadwerkelijk in actie te komen en door middel van de samenwerking tussen sport en onderwijs concrete resultaten te gaan boeken.
2. Verzamel een leidend team: het strategisch overleg.
3. Maak een plan van aanpak: 4 programma's zijn gedefinieerd.
4. Communiceer voor draagvlak: naar de achterbannen van sport (alle bonden, overleg van directeuren, topsportkader), MBO (branche overleg sport en bewegen) en HBO (Hogescholen Sport Overleg, HSO).
5. Creëer randvoorwaarden: tijd, budget en andere faciliteiten die nodig zijn.
6. Genereer quick wins: voorbeeld: in september 2013 start een unieke opleiding op niveau 4 waarin 13 sportbonden, ALO Amsterdam (Hogeschool van Amsterdam), ROC Landstede en Hogeschool Windesheim (CALO) met NOC*NSF participeren. 45 trainer-coaches zijn aan deze opleiding gestart.
7. Houdt het tempo hoog en bewaak het proces: dat is een grote, zo niet de grootste uitdaging voor het strategisch overleg. Dit kan niet alleen de verantwoordelijkheid van NOC*NSF/ de projectleiding zijn.
8. Borg resultaten, creëer een nieuwe cultuur: zowel bij de betrokken onderwijsinstellingen, als bonden, als verenigingen, als sporters, ouders en het kader zelf: acceptatie op alle niveaus van de gezamenlijke missie.

---

¹ Vrij naar Kotter en Cohen: 'Leiderschap bij verandering'

Programma's

1| Regionaal samenwerken

Het strategisch overleg is ervan overtuigd dat de ambities richting 2016 alleen kunnen worden gerealiseerd als sportbonden en onderwijsinstututen veel intensiever met elkaar gaan samenwerken. Een 15-tal bonden werkt samen met het onderwijs (MBO/ HBO) met betrekking tot sporttechnisch kaderopleidingen. Voor het opleiden van arbitraal en bestuurlijk kader is nog beperkt(er) sprake van samenwerking tussen bonden en onderwijs.

Tot op heden heeft de samenwerking tussen sportbonden en onderwijs geleid tot samenwerkingsovereenkomsten voor het opleiden van (sporttechnisch) kader, financiële afspraken en kennisdeling. Een vernieuwende vorm van samenwerking vindt vanaf september 2013 plaats als in Amsterdam en Zwolle in totaal ruim 45 trainer-coaches uit 13 sportbonden starten met een gezamenlijke opleiding op Niveau 4. Deze opleiding is in nauwe samenwerking tussen ALO Amsterdam, ROC Landstede, sportbonden en NOC*NSF tot stand gekomen. Deze Niveau 4 opleiding kan model staan voor de kansen op toekomstige samenwerking tussen bonden en onderwijs.

Ambities

Het strategisch overleg is van mening dat de lat omhoog moet en kan:

- Meer sport(technische) opleidingen die op niveau 2 en 3 worden aangeboden via het onderwijs: van ca. 15 sporten naar meer dan 20 sporten in 2015.
- Het creëren van regionale samenwerkingsverbanden van waaruit sportopleidingen worden aangeboden: in 5/6 regio's in 2016 voor niveau 4 en waar mogelijk voor niveau 3.
- Het verbeteren van de doorstroming naar TopCoach 5 en de samenwerking tussen bonden en onderwijs en (mede daardoor) het rendement van TopCoach 5.
- Aansluiten bij de ontwikkeling van NISSI (Netherlands Institute for Sport Science and Innovation) waarmee sport en hoger onderwijs nauwer samenwerken en kennis actiever wordt gedeeld waardoor onderwijs op het gebied van sport, bewegen en gezondheid naar een hoger niveau wordt gebracht.
- Het opleiden van scheidsrechters via het onderwijs: in 2015 bij 6 ROC's.
- Het service verlenen aan verenigingsbestuurders door een modulair en dienstenaanbod vanuit het onderwijs (vanuit de regionale samenwerking), mogelijk vanaf 2015.
- Het vormen van partnerships: sportbonden + ROC's en Sporthogescholen in de regio/ sterke verenigingen/ talentcentra.

Aanpak

1. Regionale inspiratiesessies

Regionaal worden op initiatief van het strategisch overleg inspiratiesessies georganiseerd met: sporthogescholen, ROC's en sportbonden.

Doel van deze sessies is te komen tot het verkennen van de mogelijkheden om op korte (vanaf 2014) of langere termijn (vanaf 2016) te komen tot een regionale (netwerk)samenwerking met betrekking tot het opleiden van sporttechnisch, arbitrerend en bestuurlijk kader.

Uiteindelijk (ambitie 2016) leidt dit mogelijk tot een landelijk dekkend en regionaal door netwerkorganisaties uitgevoerd aanbod van sportopleidingen (incl. bijscholing, professionalisering en kennistransfer).

Planning 2013 -2014:

- najaar 2013: 2 (of 3) inspiratiesessies; hieruit komen concrete voorstellen tot samenwerking in de regio;
- voorjaar 2014: 3 inspiratiesessies: idem.

2. Sporttechnisch kader

De projectgroep die de pilot op niveau 4 heeft ontwikkeld, blijft bestaan in het cursusjaar 2013-2014 met als **doel**:

- het monitoren van de pilot op niveau 4 met betrekking tot: organisatie, inhoud workshops, ervaringen leercoaches, praktijkbegeleiding, toetsing, ervaringen bonden, doorstroming naar TopCoach 5;
- het adviseren van het strategisch overleg met betrekking tot de samenwerking tussen sportbonden en onderwijs op niveau 3 en 4.
- het ontwikkelen van een voorbeeldaanpak voor niveau 2 zoveel mogelijk gericht op het uitvoeren van niveau 2 opleidingen bij verenigingen.

Planning 2013-2014:

- 1 augustus 2013: Pilot-opleiding niveau 4 is gereed; deelnemers (bonden/ cursisten) zijn bekend.
- 1 september 2013: Pilot-opleiding niveau 4 gaat van start vanuit Amsterdam en Zwolle.
- 1 juli 2014: 2e opleiding niveau 4 kan van start op 4 plekken.
- 1 juli 2014: in meerdere regio's zijn nieuwe afspraken gemaakt over het realiseren van (gezamenlijke) opleidingen op niveau 3.
- 1 juli 2014: voorbeeldaanpak voor niveau 2 opleidingen bij verenigingen is gereed en wordt geïmplementeerd bij een nader te benoemen aantal bonden.

3. Arbitrerend en bestuurlijk kader:

Het strategisch overleg legt vooralsnog de prioriteit bij de sporttechnische opleidingen, gezien het belang van de samenwerking tussen en de vraag van sportbonden en onderwijs. Voor arbitrerend en bestuurlijk kader wordt aangesloten bij al lopende projecten.

Arbitrerend kader: aansluiting bij de initiatieven die zijn genomen vanuit het (voormalige) Masterplan arbitrage, Veilig Sportklimaat en ASK. Daarbij past ook het aanbieden van arbitrageopleidingen bij opleidingen voor politie en veiligheidsmedewerkers in het beroepsonderwijs. Het strategisch overleg stimuleert dat studenten die via het onderwijs een sporttechnische opleiding doen op niveau 3 ook worden gekwalificeerd als (jeugd)scheidsrechter.

Doel: een jaarlijkse toename van .. % van het aantal scheidsrechters opgeleid via het onderwijs, op basis van een uit te voeren 0-meting (in het najaar van 2013). Hierbij is de bedoeling om het gedachtengoed van de verschillende initiatieven in te bedden in de arbitrageopleidingen.

Planning: in overleg met NOC*NSF wordt gestreefd naar een concreet plan van aanpak op 1 november 2013.

Bestuurlijk kader: het strategisch overleg sluit aan bij initiatieven die worden genomen vanuit Veilig Sportklimaat, Sportkracht 12 en het platform verenigingsondersteuning. In het bijzonder is er de verbinding met het N*N project "bestuurders in het kloppend hart van de vereniging". Specifiek wordt hierbij de aandacht gericht op:

- het organiseren van lokale bijeenkomsten
- het opleveren van een digitale omgeving waarin aanbod (opleidingen, tools, producten), aangesloten op de vraag van de lokale bestuurder, in is opgenomen.
- Organiseren van een creatieve brainstorm met verschillende sectoren met betrekking tot het verbeteren van het imago van de sportbestuurder.

Het strategisch overleg zal hierbij eveneens:

- gebruik maken van de ervaringen van het traject 'besturen met een visie' (29 bonden) en de vertaalslag naar een regionale aanpak/ inspiratiesessies; borging van dit traject na de subsidieperiode is belangrijk punt van aandacht;
- de samenwerking stimuleren van de (sport)hogescholen met betrekking tot de sportmanagementopleidingen: delen van good practices met betrekking tot het opleiden van 'sportmanagers' en verenigingsondersteuning; mogelijk een landelijk aanbod vanuit (sport)hogescholen aan sportverenigingen;
- regionale aanpak (aansluitend bij 1) van een aanbod voor bestuurlijk kader dat aansluit bij de vraag vanuit sportverenigingen in de regio (bijscholing, professionalisering, verzorgen van workshops, et cetera).

Doel: maatwerk voor besturen van sportverenigingen, met een landelijk afgestemde en regionaal ingevulde taak van de regionale samenwerkingsverbanden.

Planning: in 2014 – 2015: concrete resultaten van het aanbod voor bestuurlijk kader vanuit het onderwijs.

Praktijkvoorbeeld samenwerking: Teamplayers

Teamplayers zijn studenten van de Academie voor Sportstudies (De Haagse Hogeschool) en de opleidingen Sport en Beweging (ROC Mondriaan). Als team werken zij aan een concrete opdracht in de beroepspraktijk, met een afgesproken resultaat voor de opdrachtgever en een krachtig leereffect voor henzelf.

Teamplayers kunnen aan de slag met drie soorten opdrachten:

1. Evenementenorganisatie: het organiseren en ondersteunen van sportevenementen;
2. Talentontwikkeling: het ondersteunen van talenten, topsporters, topsportteams, verenigingen en coaches;
3. Beweegstimulering: opdrachten gericht op bewegen en gezond gedrag in - met name - krachtwijken. Het project Teamplayers is ontwikkeld vanuit het Sportbureau, samen met belangrijke spelers uit het veld van Sport en Beweging.

Opm: Dit is een voorbeeld van samenwerking tussen HBO en MBO; bij deze samenwerking kunnen ook sportbonden worden betrokken, met name voor het opleiden van coaches en het ondersteunen van verenigingen etc.

2| Inzetten op de kwaliteit van de vrijwilliger

Adequate begeleiding moet voor iedere sporter bereikbaar zijn. Steeds meer gaan sporters en ouders van sportende kinderen eisen stellen aan de kwaliteit van de sportbeoefening. Bestuurders van sportverenigingen zullen in willen spelen op deze behoefte en aan zichzelf en hun kader eisen stellen met betrekking tot de verworven en te verwerven competenties.

Dat betekent ook dat de sport weet wie de kaderleden zijn. Nu is het grootste deel van sportleiders, scheidsrechters en bestuurders niet bekend bij de sportbonden. Met de moderne IT mogelijkheden moet het mogelijk zijn dat de sportbonden de kaderleden kennen, volgen en servicegericht en professioneel kunnen bedienen. Of te wel management- en marketing informatie te generen om in te kunnen spelen op de behoeftes van de kaderleden. Ook het onderwijs kan daaraan een belangrijke bijdrage leveren. Het uitgangspunt 'Geen talent mag verloren gaan' geldt voor sporters, maar evenzeer voor trainers, scheidsrechters of bestuurders. Het geldt in feite ook voor de producten en diensten die zijn of worden ontwikkeld voor de verenigingen en het kader. Zowel vanuit het onderwijs als de sport worden producten en diensten ontwikkeld, waarvan veel niet op de juiste plaats terecht komen en de doelgroepen niet bereikt worden.

Ambities

- Vrijwilligersrollen zijn duidelijk beschreven; een kaderlid kan overzien wat zijn rol behelst; op basis van een heldere beschrijving (c.q. profiel) van die rol is ook goed te achterhalen welke competenties gewenst zijn (en daarmee of er scholingsbehoefte is); een startend kaderlid wordt door vereniging en/of sportbond geïnformeerd over wat er van hem/ haar verwacht mag worden.
- Sportverenigingen en -bonden spelen in op deze behoefte door het mogelijk maken dat kaderleden in staat zijn deze competenties te verwerven door scholing.
- Sportbonden kennen kaderleden door gebruik te maken van de mogelijkheden die de CRM systemen (m.n. Sportlink) bieden; daarmee komen ook de niet geschoolde/ gekwalificeerde kaderleden in beeld en en kan de bond direct met alle kaderleden communiceren.
- Sportbonden en onderwijsinstututen zetten gezamenlijk in op een service- en marktgericht aanbod voor sportkader waardoor in 2016 ieder kaderlid in de gelegenheid is gesteld een of meer kwalificaties te behalen.
- De overheid (landelijk en lokaal) stelt eisen aan en schept voorwaarden voor de uitvoering van de strategische aanpak (denk hierbij aan -het vervolg op- campagnes als 'Veilig sportklimaat', 'sportindebuurt', lokaal sport- en accommodatiebeleid en het landelijk en lokaal subsidiebeleid)

Aanpak

1. Aansluiten bij het programma 'Veilig Sportklimaat' (VSK). Dit programma richt zich op sportverenigingen en sportkader. De middelen die worden ingezet zijn onder meer gericht op bewustwording en kwaliteitsverbetering. Het strategisch overleg sluit aan bij VSK, juist om te voorkomen dat verenigingen en kaderleden 'door de bomen het bos niet meer zien'. In overleg met de projectleiding van 'Veilig Sportklimaat' wordt gestreefd naar het in samenhang en samenwerking bereiken van de hiervoor genoemde ambities. Daarbij past een aanpak met gebruik van nieuwe media en samenwerking met de (traditionele) media.

Planning: in overleg met NOC*NSF/VSK wordt voor 1 november 2013 een Plan van Aanpak opgesteld.

Praktijkvoorbeeld

Met de projectleiding van VSK worden afspraken gemaakt over het monitoren en evalueren van de nieuwe opleiding op Niveau 4 (2013-2014). Het accent ligt daarbij op elementen die in het kader van VSK van belang worden geacht. Door middel van effectmeting en actieonderzoek wordt nagegaan of de deelnemers aantoonbaar gebruik maken van het gedachtegoed van VSK en daarmee bijdragen aan een 'Veilig Sportklimaat'. Ook de praktijkbegeleiders, leercoaches en experts die betrokken zijn bij de opleiding komen daarbij in beeld.

2. Het strategisch overleg volgt het KNVB programma 'Geen talent mag verloren gaan', dat met name is gericht op het (nog) niet geschoolde kader. De KNVB kiest voor een strategische marketing- en communicatieaanpak, die gericht is op deze doelgroep en de verenigingen. Daarin is ook het gebruik maken van de mogelijkheden van Sportlink van groot belang.

Planning: Het strategisch overleg volgt in de periode september 2013 – februari 2014 deze ontwikkeling en sluit daar in overleg met de KNVB bij aan.

Praktijkvoorbeeld

De v.v. de Meern richtte de stichting VV De Meern Betrokken op voor haar maatschappelijke activiteiten. Daarvoor zet v.v. De Meern vrijwilligers in en scholieren die hun maatschappelijke stage lopen. De stichting organiseert schoolvoetbal in de Vinexwijk Leidsche Rijn. Vooraf waren er in 50 klassen clinics et als thema sportiviteit en respect. Verder biedt de club jongeren de gelegenheid om zich op allerlei manieren te ontwikkelen: leidinggeven, organiseren, draaiboeken maken, training geven, fluiten. Voetbal geldt als bindmiddel bij cursussen. De maatschappelijke rol die de Meern wil spelen, is opgenomen in het beleidsplan en de club heeft een bestuurslid maatschappelijk verantwoord ondernemen.

3. Het strategisch overleg stimuleert de inzet van sportbonden om –in samenwerking me het onderwijs- zich in te zetten op het verbeteren van het aanbod voor opleidingen voor sportleiders, scheidsrechters en bestuurlijk kader. Accenten worden daarvoor gelegd in de regionale inspiratiesessies (Programma 1, 2013-2014).

4. Het strategisch overleg stimuleert dat vrijwilligersrollen zijn beschreven en ter beschikking komen van verenigingen, kaderleden en onderwijs.

Planning: in overleg met N*N en op basis van de Kwalificatiestructuur Sport 2012 (Instructeur, Trainer-coach en Official) voor 1 januari 2014.

5. De contacten met de overheid verlopen via N*N. Waar wenselijk voorziet het SO N*N van input.

3| Verbreden en verbeteren beroepsperspectief sportkader

De 3e programmalijn vanuit het strategisch overleg richt zich op het verbreden en verbeteren van het arbeidsmarktperspectief voor sportkader. Het programma wordt gevoed vanuit de redenering dat door slimmere combinaties en samenwerkingsvormen op het gebied van werkgeverschap meer volwaardige beroepsmogelijkheden voor sportkader gecreëerd kunnen worden en dat hiermee de aantrekkelijkheid van veelal kleine aanstellingen binnen sportkaderfuncties bij verenigingen vergroot kan worden. Veel sportkaderfuncties kenmerken zich door een kleine omvang en een relatief groot verloop. Perspectief op vaste contracten of verdere carrière ontbreekt hierbij. Als 'sub'programma wordt hier aandacht besteed aan het erkennen van (eerder) verworven competenties en/of kwalificaties (EVC's/EVK's), aangezien dit van belang kan zijn voor het beroepsperspectief van sportkader.

3.1. Combinaties van functies

Inmiddels zijn er in het land de nodige ervaringen opgedaan met combinatiefunctionarissen c.q. buurtsportcoaches. Vaak gaat het hierbij om sportstimulering in de driehoek onderwijs-verenigingen-buurt, waarbij in de praktijk niet altijd alle drie de werkvelden even sterk vertegenwoordigd zijn. Ontegenzeggelijk is door de komst van buurtsportcoaches annex combinatiefunctionarissen het arbeidsmarktperspectief van sportkader verbeterd. Toch valt er volgens het strategisch overleg nog meer winst te halen door andere slimme combinaties van functies en werkgevers te introduceren. Hierbij denkt het strategisch overleg o.a. aan:

- combinaties van sportkaderfuncties met sportbeheerfuncties;
- combinaties van sportkaderfuncties met 'beweeg'-functies binnen de (thuis/ouderen)zorg of fitnessbranche;
- combinaties van sportkaderfuncties met buitenschoolse opvang.

Ambities

De hoofdambitie van het Strategisch Overleg binnen deze programmalijn is om een groter volume aan nieuwe functiecombinaties voor sportkader te creëren, zodat een beter arbeidsmarktperspectief ontstaat voor sportkader. Daarnaast kunnen vanuit deze programmalijn ook andersoortige ambities gediend worden zoals:

- verhoging van de operationele kwaliteit van sportaccommodatiebeheer;
- gezondheidswinst, toegenomen fitheid bij klanten van thuis- en ouderenzorg, fitnessorganisaties, welzijnsinstellingen en organisaties voor buitenschoolse opvang;
- het aanboren van nieuwe doelgroepen voor sportverenigingen (vanuit met name het voorgaande punt).

Aanpak en planning

1. Augustus– oktober: het verkennen van mogelijkheden en randvoorwaarden bij gemeenten, sportservices, zorginstellingen, welzijnsinstellingen, fitnessorganisaties en buitenschoolse opvang voor slimme functiecombinaties. Opbrengsten: aantal typen kansrijke functiecombinaties en inzicht in door partijen geformuleerde randvoorwaarden..
2. November-december 2013: werving pilotorganisaties en pilotverenigingen.
3. Januari - maart 2014: start beperkt (3-4) aantal pilots met voldoende spreiding naar werkveld.
4. Januari - december 2014: uitvoering pilots.
5. Januari - december 2014: monitoren pilots en in kaart brengen van randvoorwaarden voor verbreding 'slimme functiecombinaties' naar andere organisaties (optimaliseren van randvoorwaarden tav bestaande functiecombinaties en beschrijven randvoorwaarden nieuwe functiecombinaties).
6. Vanaf januari 2015: activiteiten gericht op verbreding pilots (breedtestrategie).==> voorstellen aan achterban bonden en SB-opleidingen (mbo en hbo) alsmede koepelorganisaties op de werkvelden met kansen voor slimme functiecombinaties.

Opbrengsten van het programma

1. Ervaring en inzicht in de mogelijkheden, meerwaarde en randvoorwaarden voor een slimme functiecombinaties op het snijvlak van sportcoaching, sportbeheer, vitaliteitsbevordering bij doelgroepen van de zorg, fitness en buitenschoolse opvang.
2. Een vertaling van de inzichten en opbrengsten bij punt 1 in een strategie gericht op het creëren van meer slimme functiecombinaties ter verbetering van het arbeidsmarktperspectief van sportkader.
3. Uiteindelijk: een verbetering van het arbeidsmarktperspectief van sportkader en een kwaliteitsimpuls voor de aanpalende arbeidsmarksectoren, waarbinnen de slimme functiecombinaties worden gecreëerd. NB het is de bedoeling om deze opbrengst nog SMART te definiëren en de AMMS 2013 te benutten om op dit punt een 0-situatie in beeld te brengen.

Praktijkvoorbeeld

Sport-Zorg-Concept *gemeente Hellendoorn*

Sport en bewegen benutten om nieuwe verbindingen te maken tussen gezondheidsbevordering en gezondheidszorg. Sport en bewegen profileren als motor voor actieve leefstijl en bevordering van de kwaliteit van leven. Met de decentralisaties van taken (AWBZ-begeleiding, jeugdzorg en Wet werken naar vermogen) van rijk naar gemeenten wordt de druk op voorzieningen en aanspraken in het kader van de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning steeds groter. Met het Sport-Zorg-Concept willen en kunnen we proactief anticiperen op deze ontwikkelingen, die leiden naar nieuwe verbindingen en ontmoetingen waar we als samenleving profijt van hebben. Voorzorg is beter dan zorg!

Praktijkvoorbeeld

Buurtsportcoaches *gemeente Winterswijk*

Vanuit Sportcentrum de Tuunte in Winterswijk wordt er al enige jaren gewerkt aan een visie waarbij de doelgroep senioren als een belangrijke doelgroep wordt gezien. Dit mede doordat Winterswijk bekend staat als een vergrijzende gemeente, maar ook vanuit de ambitie om het sportcentrum verder te ontwikkelen tot een officieel erkend preventiecentrum. In eerste instantie voor (pre) diabetes patiënten, maar ook andere chronische aandoeningen als COPD, Hart- en vaatziekten, Overgewicht en Obesitas zullen daarin volgen. De regeling buurtsportcoach past naar hun mening uitstekend in deze visie. In samenwerking met GGnet en een thuiszorgorganisatie is een kansrijke aanvraag ingediend bij de gemeente.

3.2. Erkennen van verworven competenties/ Kwalificaties

Erkennen van Verworven Competenties/Kwalificaties (EVC's/EVK's) binnen het beroepsonderwijs door sportbonden kan een belangrijk hulpmiddel zijn om meer sportkader in te kunnen zetten voor bonden en verenigingen: potentieel interessant sportkader kan door gebruik te maken van EVC/EVK relatief eenvoudig instromen in kaderfuncties binnen de sport. Op deze wijze kan EVC/EVK bijdragen aan het realiseren van de missie van voldoende en hoogwaardig sportkader. In eerste instantie gaat het om erkenning van verworven competenties/kwalificaties binnen sportopleidingen mbo/hbo door sportbonden en vice versa.

In mei 2013 waren er twee belangrijke mijlpalen: de opleidingen voor Sport en Bewegen in het mbo kregen de goedkeuring van de inspectie voor de eerste landelijke exameninstrumenten voor Sport en en Bewegen. Voor de sportbonden werden de toestdocumenten sport goedgekeurd door de algemene vergadering van NOC*NSF. Deze twee mijlpalen zijn een goede basis voor het kunnen erkennen van EVC's/EVK's.

Bouwstenen voor een aanpak

Op 8 oktober 2013 vindt het symposium 'Kwalificeren en beoordelen in de sport' plaats. Het gezamenlijk leren van sport en onderwijs over beoordelen in de sport is daarbij het uitgangspunt. Het Strategisch Overleg zal vervolgens het initiatief nemen voor het regelen van de examinering op landelijk niveau. De expert kader van NOC*NSF kan gezien worden als vertegenwoordiger van het perspectief van de bonden als lid van de vaststellingscommissie voor de PVB's van de niveau 3-4-SB-opleidingen in het mbo. Als een extra check op kwaliteit van de PVB's kunnen bonden 'auditen' (cf. werkwijze van o.a. KNGU en pilots Fitvak!) bij de opleidingsinstituten in het mbo en hbo om zo zicht te houden op de kwaliteit van de beoordelingsprocedure en de kwaliteit van de PVB-beoordelaars.

Benodigde actie:

- Het SO streeft ernaar dat alle MBO-SB opleidingen gebruik gaan maken van de zelfde proeven van bekwaamheid voor de SB-opleidingen op niveau 3 en 4. Benodigde actie: feitelijk dient deze vergelijking tussen KD en KSS als een permanente taak belegd worden bij een daartoe - op initiatief van het SO - aan te wijzen orgaan/organisatie, bij voorbeeld bij Calibris;
- een vergelijkbare vergelijkingsopdracht zou ook voor de TC-kwalificaties uit hbo sportopleidingen belegd moeten worden.
- door op generiek niveau afspraken te maken over het gezamenlijk gebruik van PVB's wordt feitelijk aan de voorkant de noodzaak om achteraf gebruik te moeten maken van EVC/EVK-procedures beperkt. Wanneer dit lukt blijft het belang van EVK/EVC beperkt tot de beoordeling van trainerscompetenties van afgestudeerden mbo/hbo-SB, die in een andere sportdiscipline zijn opgeleid dan voor de discipline van de bond waar zij aan de slag zouden willen/kunnen

4| Monitoren

Vanuit het Strategisch overleg, maar ook breder vanuit NOC*NSF/ASK, is concrete behoefte en belang bij meer en beter inzicht met betrekking tot het sportkader in Nederland. Het beleid zou meer gebaseerd moeten zijn op feitelijke informatie. Dit is nog niet voldoende mogelijk is vanwege het gebrek aan relevant onderzoek.

Per doelgroep, sporttechnisch/arbitrerend/bestuurlijk kader, gaat het hierbij ten eerste om feitelijke gegevens over het sportkader. Te denken valt aan aantallen van actief en/of opgeleid kader, (opleidings)achtergrond en kwalificaties, vormen van contracten, doorlooptijd, vacatures en dergelijk. Ten tweede is de monitoring gericht op het achterhalen van subjectieve informatie van het sportkader zoals tevredenheid en behoeften rondom de invulling en uitvoering van hun functie.

Aanpak

Vanuit NOC*NSF/ASK is in 2013 gestart met het project 'monitoring sportkader'.

Monitoring sportkader bestaat uit vier pijlers. Allereerst wordt er maximaal gebruik gemaakt van drie bestaande monitoren te weten de Sportaanbiedersmonitor (laatste 2012), Sportersmonitor (laatste 2012) en Arbeidsmarktmonitor Sport (opgeleverd 2013). Deze monitoren zeggen allen in zekere mate iets over sportkader en worden ingevuld door respectievelijk het verenigingsbestuur, sporters en werkgevers/afgestudeerden. In de ontwikkeling van deze monitoren is het middels inhoudelijke bijdrage door NOC*NSF/ASK de bedoeling zo veel mogelijk relevante informatie (dus specifiek m.b.t. sportkader) uit de rapportage te kunnen verkrijgen.

In geen van de bestaande monitoren is het sportkader zelf onderdeel van de groep respondenten. De output van deze bestaande monitoren geeft tevens inzicht in welke informatie er nog ontbreekt. Een vierde, nieuw op te zetten, monitor moet deze ontbrekende informatie opleveren. Deze monitor richt zich specifiek op het sportkader zelf. De planning is om in samenwerking met een projectgroep bestaande uit NLcoach, KNVB, KNGU, KNWU, Atletiekunie en NOC*NSF in september 2013 de monitor uit te zetten. Einde van het kalenderjaar 2013 wordt de rapportage sportkadermonitor opgeleverd.

Opbrengsten van het programma

De 'monitoring sportkader', overkoepelend boven de vier afzonderlijke monitoren, levert een zo breed mogelijk totaal overzicht van en inzicht in het sportkader van Nederland. Hiermee zal het inhoud geven aan dit programma monitoring. Momenteel zijn actuele versies gereed van:

- Sportaanbiedersmonitor (2012);
- Sportersmonitor (2012).

In 2013 worden opgeleverd:

- Arbeidsmarktmonitor Sport;
- Sportkadermonitor (0-meting).

In 2014 wordt er een totaal rapportage monitoring sportkader ontwikkeld. Hierin zullen van de vier monitoren op resultaten niveau vergelijkingen (waar mogelijk) worden gemaakt.

Het strategisch overleg zal op basis van de resultaten van de rapportage voorstellen uitwerken die in samenhang met de andere programma's tot een aanpak van sport en onderwijs voor de scholing en bijscholing van sportkader zullen leiden.

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

